

## عید گرسنگان و ماتمزدگان

گویید به "این عید" که امسال نیاید  
در کشور گرسنگان ره نگشاید  
سیدروح الله یاسر

در حالی که همه برای عید لحظه شماری می‌کنند، گفتن اینکه "گویید به این عید که امسال نیاید" در جامعه‌ی غیورپرور دین‌مدار مجاهدبازار و زورسالار قبیله‌گرای همیشه در صحنه‌ی افغانستان از چند جهت جرأت می‌خواهد:

۱. نخست اینکه عید، آنهم عید سعید فطر یک جشن مذهبی است چرا نیاید؛ این ضد اسلام و کفر گویی و... است. پیامدش هم اگر کشتن و له و پاره پاره کردن چون فرخنده نباشد، دست کم تکفیر و تحقیر خواهد بود.



۲. درثانی، تعبیر و تفسیر این خواهد بود که عید خوشی و جشن مذهبی است، چرا خوشی نیاید؟! کمترین پیامد این تعبیر و تفسیر دشمن مردم، جاسوس و نوکر بیگانه خواندن و اتهام دشمنی با افغانستان و بازهم تکفیر و تهمت و بهتان خواهد بود.

۳. ثالثاً، مردم خود عاصی و کم حوصله شده و یک ماه با هزار جبر

درونی و بیرونی دهن شان را بستند و از لذایذ و "نعمت‌ها" خود داری کرده اند و این برای دین و دنیا بس است دیگه! — بزرگترین لطف مردم از این منظر، پاسخ های دندان شکن توأم با ناسزا گفتن‌ها، توهین و تحقیر خواهد بود. کمترین لطف را شما خود تصور کنید.

۴. رابعا خیلی ها دیگر تحمل خود داری از رشوه گرفتن را ندارند، حالا طولانی شدن ویا ادامه‌ی آن باعث ورشکست شدن افرادی می‌شود.

۵. بالاخره شماری هم دیگر حوصله‌ی نقش بازی بیشتر از این را ندارند، به دلایل وعذر ویا باور شخصی که دارند تا کی مجبور شوند نقش بازی کنند، چون دیدن روزه خواری در کشوری که در مسلمانی و "اسلامیت" خود را برترین مخلوقات زمین می‌دانند، خون شماری را به جوش می‌آورد و آسمان را بر سر مردم خراب می‌کنند.

## اما چرا عید نیاید؟

۱. امسال شماری زیادی مردم از اصناف و گروه‌ها و لایه‌های مختلف اجتماعی به یاری نیازمندان شتافتند. حالا به هر رو، چه از روی ریا یا مسوولیت پذیری، حس انسانی یا الگو سازی و یا هر انگیزه‌ی دیگری که بوده، شماری زیادی از مردم چه از داخل و خارج از کشور، رسانه‌ها و... دست به یاری مستمندان و نیازمندان زدند و برعکس رسم معمول در برابر تلویزیون‌ها و در شبکه‌های اجتماعی ظاهر شدند و با اندک‌ترین کمک، عکس و فیلم گرفتند و هم‌رسانی کرده همه را خبر کردند که امدادگر و سخاوتمند اند.

با آنکه گفته و تاکید شده که سخاوتمندی و دستگیری از نیازمندان باید بدون ریا، پنهانی و طوری باشد که غرور طرف نشکند و کمک کننده منت گذاری نکند، اما در وضعیت اقتصادی و فقری که بخش بیشتر مردم افغانستان قرار دارند هر گونه

کمک و به هر شکل آن پذیرفتنی و توجیه پذیر است. فقری که برای بسیاری ها حتی تصور کردنش هم ممکن نیست. به هر حال، آنهایی که توانایی و ثروت دارند بیایند فیلم و عکس سلفی و... بگیرند و در تمام دنیا هم دهل و سرنا زده بگویند که من کمک کردم، اما کمک کنند.

حالا برای ادب و فرهنگ و منتقدان شاید مساله اخلاقی مورد بحث باشد، اما واقعیت این است که این بحث های ارزشی و اخلاقی می‌توانند



کتاب‌های زیادی را پدید آورند، اما شکم گرسنگان را سیر نمی‌کند.

در کشوری که در یک‌سوی آن انسان‌هایی زیادی اند که بزرگترین آرزوی شان سیر کردن شکم خود و فرزندان شان است و در سوی دیگرش انسان‌هایی قرار دارند که مصرف یک روزه شان بیشتر از بودجه یک ساله یک خانواده است، دیگر نباید از انسانیت و ارزش‌های انسانی سخن گفت. در جامعه‌ای که برای یک هزار افغانی جان انسانی گرفته می‌شود، در کشوری که پدر و مادری برای آنکه جان فرزندش را نجات بدهند، جگر گوشه اش را ارزانت‌تر از گوسفند به فروش می‌رساند، در کشوری که جان انسان بیشتر از یک گلوله ارزش ندارد، در کشوری که جوانانش برای به دست آوردن لقمه نانی حاضر می‌شوند سلاح بگیرند و برای به دست آوردن لقمه نانی اسیر گروه‌های جنایتکار و مافیایی می‌شوند و دست به کشتار و انتحار و ویرانی می‌زنند، دیگر جایی برای سخن گفتن از عزت نفس و کرامت انسانی باقی نمی‌ماند.

با این همه، ماه رمضان امسال محرک خوبی شد برای بسیاری ها تا لقمه نانی برای شکم گرسنه‌ای و مقدار پولی برای درمان بیماری پرداخت کنند. پس ماه رمضان که بتواند شکم گرسنه‌ای را سیر کند، تن برهنه‌ای را بپوشاند و یا بیماری را به وسیله‌ی کمک‌هایی درمان کند، هزاران مرتبه بهتر و خوش تر از عیدی خواهد بود که دست‌رخوان‌هایش از خون مردم و حق مظلوم و فقیری گسترده شده و ستون شادی‌هایش بر پشت و فقرات مردم استوار باشد.

۲. عید نیاید تا خانواده‌های داغداری که فرزند، همسر، پدر، برادر و یا یکی از اعضای خانواده‌شان را در حملات انتحاری و خشونت‌های امسال از دست داده‌اند، غم از دست دادن و نبودن‌شان را در هلهله‌ی عید و رفت و آمدها حس نکنند و غم‌شان و دوباره تازه نشود.

۳. عید نیاید تا قباحات انتحار و کشتار انسان‌ها بیشتر و روشن تر از پیش شود، کشتار انسان‌ها در کل و حتی انسان‌های روزه دار زیر نام دینی که روزه داری را ارزشی می‌داند و رکنش می‌خواند. و برای افرادی که تروریسم را توجیه و حمایت و یا در برابر آن سکوت می‌کنند، جنایت تروریستان بیشتر از پیش آشکار و روی‌شان سیه تر از پیش شود تا بفهمند که تروریسم دین، مذهب، قوم و هیچ ارزش نمی‌شناسد و تنها و تنها می‌درد و می‌کشد و ویران می‌کند.

از این رو شعر استاد خلیل الله خلیلی را گستاخانه دست کاری کرده تغییر دادم که "امسال عید نیاید" تا دستگیری و کمک به نیازمندان به یمن و نام رمضان شکم‌هایی را سیر، تن‌هایی را پوشانده، بیمارانی را درمان و لب‌هایی را پرخنده سازد.

---

به استقبال از شعر استاد خلیل الله خلیلی:

[گویید به نوروز که امسال نیاید  
در کشور خونین کفنان ره نگشاید  
بلبل به چمن نغمه شادی نسراید  
ماتمزدگان را لب پرخنده نشاید  
خون می‌دمد از خاک شهیدان وطن‌وای  
ای وای وطن‌وای...]